

Dr. Štefan Moys:

Výťah z rozhodnutí Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Kedže súd prvej stolice na základe § 32. Trpp. nov. odmietol zmätočnú sťažnosť resp. jej prevedenie, vtedy preskúmanie sťažnosti podanej proti odmietajúcemu usneseniu padá do oboru pôsobnosti toho súdu, do jehož pôsobnosti patrí preskúmanie zmätočnej sťažnosti.

Najvyšší súd takto sa usniesol:

Rekurs obžalovaného oznámený proti usneseniu sedrie zo dňa 18. apríla 1922. č. B 29/54-1919 sa zamietá.

Dôvody:

Súdna tabuľa svojím právoplatným usnesením zo dňa 11. mája 1922. čis. B 1556/56-1922 zamietla výšuverenú sťažnosť. Najvyšší súd ale považuje toto usnesenie súdnej tabule za neplatné, lebo Najvyšší súd nechce sa odchýliť ani v tomto prípade od tej stálej súdnej praxe, dľa ktorej pokiaľ súd prvej stolice na základe § 32. Trpp. nov. odmietol zmätočnú sťažnosť poťažne jej prevedenie, vtedy preskúmanie sťažnosti podanej proti odmietajúcemu usneseniu padá do oboru pôsobnosti toho súdu, do oboru pôsobnosti ktorého patrí preskúmanie zmätočnej sťažnosti. V tomto prípade preskúmanie zmätočnej sťažnosti padá do oboru pôsobnosti Najvyššieho súdu, preto súdna tabuľa nebola oprávnená k preskúmaniu hore uvedeného rekursu. Najvyšší súd nemôže sa odchyľovať od výšuvereného právneho stanoviska, lebo ten doslovný výklad nariadenia odst. 3. § 378. Trpp., že súdna tabuľa má preskúmať usnesenia sedrie a porotného súdu, tedy že ona má preskúmať i recurs oznámený proti tomu usneseniu sedrie, ktorým zmätočná sťažnosť poťažne jej prevedenie boli odmietnuté, by viedol k takým následkom, ktoré vyvolať zákonodárca bezpochybne nechcel. A síce vzhľadom na to, že dľa § 425. Trpp. zmätočné sťažnosti môžu byť oznámené čiastočne u odvolacieho súdu a čiastočne u súdu prvej stolice, nakoľko súdna tabuľa by bola oprávnená v prípade bodu 4. § 426. Trpp. na preskúmanie rekursu, oznámeného proti usneseniu sedrie zmätočnú sťažnosť odmietajúcemu, vtedy v tej istej veci dotyčne tej istej právnej otázky mohli by byť vynesené protirečiace usnesenia, ponač nakoľko súdna tabuľa by bola tiež odmietla nejakú zmätočnú sťažnosť, ktorá bola oznámená priamo u súdnej tabule, Najvyšší súd by mal preskúmať recurs podaný proti odmietajúcemu usneseniu súdnej tabule, a mohol by ináč riešiť tú istú právnu otázku. V horeuvedenom prípade možné by bolo i to, že by súdna tabuľa potvrdivšia odmietajúce usnesenie sedrie týmto svojim usnesením vylučovala opravný prostriedok proti vlastnému svojmu rozsudku. V prípadoch oznámených v bod. 1. a 6. § 426. Trpp. ale súdna tabuľa s konečnou platnosťou by preskúmala na oznámenú zmätočnú sťažnosť vzťahujúce sa usnesenie sedrie v takej záležitosti, preskúmanie ktorej vôbec nepadá do oboru pôsobnosti súdnej tabule. Konečne vzhľadom na to, že dľa § 378. Trpp. proti usneseniu súdnej tabule opravný prostriedok by bol

vylúčený, vo všetkých výšuvodených prípadoch súdna tabuľa by mala právo záväzne prehlásiť, že Najvyšší súd má preskúmať niektorú zmätočnú sťažnosť, pretože táto nebola opozdená. Všetky tieto účelu a smyslu zákona sa protivíacne následky odôvodňujú obmedzujúci výklad odst. 3. § 378. Trpp. v tom smysle, že nakoľko súd prvej stolice na základe § 32. Trpp. nov. odmieta zmätočnú sťažnosť považuje jej prevedenie, vtedy preskúmanie rekursu (sťažnosti) oznámeného proti odmietajúcejmu usneseniu spadá do oboru pôsobnosti toho súdu, do oboru pôsobnosti ktorého patrí preskúmanie zmätočnej sťažnosti. Najvyšší súd považoval toto právne stanovisko za správne tým viac, lebo to nariadenia odst. 3. § 32. Trpp. nov., že zmätočná sťažnosť, ktorá nebola odmietnutá, má byť predložená s odôvodnením a s ostatnými spisami k Najvyššiemu súdu, keď uplynula pre všetky oprávnené osoby lehota k ohláseniu a odôvodneniu, — pripustí tiež ten výklad, že spisy majú byť predložené k Najvyššiemu súdu i vtedy, keď proti usneseniu, ktorým súd prvej stolice odmietol zmätočnú sťažnosť považuje jej prevedenie, bol recurs ohlásený.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd vo svojom obore pôsobnosti preskúmal recurs podaný obžalovaným proti tomu usneseniu sedrie, ktorým prevedenie zmätočných sťažností bolo odmietnuté a dľa odst. 4. § 379. Trpp. zamietol recurs, lebo z dôvodov správnych uvedených v napadnutom usnesení sedrie, Najvyšší súd uznal, že sedria správne odmietla prevedenie zmätočných sťažností.

(Č. Kr. III. 449./22. z 26. apríla 1924.)

Krádež, spáchaná na spoločnom manželskom majetku.

Najvyšší súd vyniesol tento

r o z s u d o k :

Z dôvodu zmätočnosti v § 385. č. 1. a) Trpp. uvedeného z úradnej povinnosti zrušujú sa rozsudky obidvoch nižších súdov, pokiaľ nimi bol obžalovaný uznaný vinným zločinom krádeže, spáchanej na škodu svojej manželky odcudzením kabátu a skrine a obžalovaný osloboduje sa na základe 1. odst. §. 326. Trpp. zpod obžaloby, pozdvihnutej proti nemu v tomto smere.

D ô v o d y :

Najvyšší súd, preskúmavajúc túto trestnú vec, presvedčil sa, že rozsudky nižších súdov v tej časti, v ktorej obžalovaný bol odsúdený pre zločin krádeže, sú dotknuté zmätočnosťou podľa § 385. č. 1. a) Trpp.

Obžalovanému bolo kladené za vinu, že odcudzil svojej manželke kabát a škriňu.

Čo sa týka kabátu bolo ustálené, že keď obžalovaný udrel svoju manželku po ruke a kabát spadol jej na zem, obžalovaný sobral kabát a vravel, že vezme ho domov a aby manželka preň došla. Manželka na začiatku súhlasila, potom však volala obžalovanému, aby jej dal kabát nazpät. Obžalovaný však odniesol kabát a ponechal v hostinci J. P., ktorý podržal kabát preto, že obžalovaný nezaplatil za vypitú pálenku.

Tento skutkový stav nedáva základu pre záver, že obžalovaný mal úmysel privlastniť si kabát svojej manželky, a to tým menej, lebo medzi obžalovaným a jeho manželkou bol spor pre to, že ho manželka opustila, ďalej lebo nie je vylúčený záver, že obžalovaný vzal kabát z pomstvy. Proti úmyslu o odcudzení svedčí aj to, že hostinský podržal kabát len pre nepatrný obnos, ktorý nebol v žiadnom pomere s hodnotou kabátu.

Čo do skrine bolo síce ustálené, že manželka obžalovaného sama si ju nadobudla svojou prácou. Na druhej strane však z ustálení nižších súdov vysvitá, že táto skriňa bola užívaná vo spoločnej domácnosti obžalovaného a jeho manželky. Obžalovaný hájil sa tým, že skriňu považoval za spoločný majetok svoj a manželky a že predal ju preto, lebo manželka sobrala iné predmety.

Keď sa berie v úvahu to, že podľa pravidiel občianskeho práva o majetkových predmetoch manželov platí domnienka, že sú spoločným majetkom, najmä keď jako nábytok slúžia ku spoločnému užívaniu, a že v prípade rozviazania manželstva manžel má právny nárok na polovicu spolunadobudnutého majetku, nemožno bez všetkého vylúčiť toho, že obžalovaný predajúc spoločnú skriňu, pokračoval dobromyseľne v tom presvedčení, že vykonáva svoje právo, a to tým viac, keď manželka opustila spoločnú domácnosť bez súhlasu obžalovaného a bez predošlého pokonania o spoločnom majetku. Dobromyseľnosť však vylučuje tiež zlý úmysel, potrebný ku spáchaniu krádeže.

Pre nedostatok tohoto úmyslu nemožno tu hovoriť o krádeži.

Sobranie kabátu a skrine nebolo trestným činom.

Nižšie súdy sa preto mýlili (§ 385. č. 1. a) Trpp.), keď v tomto smere uznali obžalovaného vinným.

Preto Najvyšší súd na základe posl. odst. citovaného § a prvého odst. § 33. Trpp. nov. zrušil rozsudky nižších súdov v tejto časti a oslobodil obžalovaného zpod obžaloby pre krádež.

(Č. Zm III 257/24. zo dňa 22. mája 1924).

JUDr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejv. voj. soudu.

Branec patřící podle branného zákona a prováděcích nařízení do zálohy a náležející též k povoláním ročníkům byl povinen v mobilisaci vojenskou službu nastoupiti, i když jeho převod do zálohy nebyl ještě interně proveden.

Soud I. stolice zprostil obžalovaného přečinnu dle § 50. bran. zák., maje za to, že se mobilisační vyhláška z roku 1921 na obžalovaného nevztahovala, ač náležel k mobilisovanému ročníku 1892, ježto mobilisační vyhláška se vztahovala pouze na mužstvo v záloze a obžalovaný osobou takovou nebyl, náležející dle výnosu MNO pres. č. 7526/18 ku vojínům na trvalé dovolené, jichž se mobilisační vyhláška netýkala.

Tento názor soudu jest však mylným. Z ustanovení § 2. bran. zák. z roku 1920 plyne, že branná povinnost počíná se rokem, v němž občan